

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Sectio IX. Quomodo utendum Autoritate Legum, aliâque quâvis simili in
Responsis Canonicis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

XXVI. Quod necessitate aliquoties indultum est, necessitate cessante, in autoritate summam non est permittum. CONCIL. ROM. sub JOANNE IX. anni 904. Cap. 3. TOM. IX. CONC. p. 503.

XXVII. Juri Communi per speciale Privilegium, vel contrarium Consuetudinem, aliquid detrahi potest. de *Judiciis*. Cap. *Novit*. LIB. II. DECR. TIT. I. Cap. 13.

XXVIII. Ad Conditorum Canonum non est dubium pertinere, cum Statuta à se vel Prædecessoribus suis edita obesse percipit potius, quam prodesse; ne ulterius obesse valeant, providere. *Extravag. JOANNIS XXII. Ad Conditorum de Verb. signif. Extravag. JOANNIS XXII. TIT. XIV. Cap. 3.*

SECTIO IX.

Quomodo utendum autoritate Legum, aliâque quavis simili in Responsis Canonicis.

I. IN Jure Canonico quædam sunt, quæ plurimum habent Faci, parum Juris. De *concessione Præbendæ*. Cap. *Cum nostris*. §. *Auditor*. GLOSSA colligit. LIB. III. DECR. TIT. VIII. Cap. 6.

II. Autoritates, quæ adhibentur ad probandum Jus, licet aliquando diversæ sint, non tamen semper adversæ sunt. De *his, quæ sunt à majori parte Capituli*. Cap. *Apostolica*. LIB. III. DECR. TIT. X. Cap. 7.

III. CAUS. III. QUÆST. V. Cap. 15. (quod suspectum) NICOLAUS I. utitur autoritate *Justiniani*.

IV. Argumentis & Collationibus frequenter latens Veritas aperitur. *Extravagantium JOANNIS XXII. de Verb. Significatione* Cap. *Quia nonnunquam* §. 2. *nos autem*. in *Titulo XIV. Cap. 2.*

V. Romano Pontifici non est facile super aliquâ recertum dare Responsum, cum autoritates Sanctorum Patrum etiam sunt diversæ. De *Decimis*. Cap. *Cum sint*. LIB. III. DECR. TIT. XXV. Cap. 18.

VI. In hujusmodi dubitatione ad Consuetudinem recurrendum. *Ibid.* §. & *ideq.*

VII. Ubi Canon non excipit, nec nos excipere debemus. DIST. LV. Cap. 13. *Si Evangelia*. GLOSSA colligit. verbo *excepisse*. & CAUS. II. QUÆST. V. Cap. 20. *Consulisti*. etiam GLOSSA colligit.

VIII. Ubi Jus non excipit, nec nos excipere debemus. de *Conjugio Leprosorum* Cap. *Quoniam*. §. *Quod si*. in. GLOSSA colligit. LIB. IV. DECR. TIT. VIII. Cap. 2.

IX. Licet allegare Leges Principum. de *Testib.* Cap. *In nomine* GLOSSA colligit. LIB. II. DECR. TIT. XX. Cap. 2. & juxta illas negotia Ecclesiastica judicare docet, *ibid.* S. GREGORIUS.

X. Jura Canonica & Civilia sequentes districtius inhibemus. C. 28. de *Testib.* ab INNOCENTIO III. desumptum.

XI. Lex Secularium Principum Responso Canonico aliquando efficax affert Argumentum. De *Sent. Excom.* Cap. *In audientia*. in. LIB. V. DECR. TIT. XXIX. Cap. 25.

XII. Argumentum à contrario sensu valet aliquando in Juribus. De *Frigidis & Maleficiatis*. Cap. *Fraternitatis*. GLOSSA colligit. verbo *nos autem* & verbo *solutam*. LIB. IV. DECR. TIT. XV. Cap. 6.

XIII. Cum hoc sit in Jure Civili expressum, quod licitè fieri possit, Respondemus. De *Causâ Possess.* Cap. *Ad ultimum* in. LIB. II. DECR. TIT. XII. Cap. 2. CÆLESTINUS III.

XIV. Legali Provisione decretum est, tam momenti quam proprietatis causam, sub uno eodemque Judice debere cognosci. *ibid.* S. GREG.

XV. Utriusque Juris Argumenta nos docent ea, quæ in principio ad medium & ad finem; illa verò, quæ in medio ad finem atque principium, & ea, quæ in fine ad utrumque vel eorum alterum sæpè referri. In VI. de *Verb. signif.* Cap. *Exiit*. §. 5. in *primis* Tom. 1.

post medium. LIB. V. TIT. XII. Cap. 3. NICOLAUS III.

XVI. Cum Leges Sæculi hoc habent, quod valde videtur injustum, dicendum, quia Lege Dèi, non autem Lege hujus Sæculi vivimus. de *Testamentis*. Cap. *Filius*. LIB. III. DECR. TIT. XXVI. Cap. 5.

Vide GONZALEM in nota 5. ubi citat Textus, qui jubent, Leges Sæculares custodiri, alios qui vetant; conciliatque utrosque dicendo, quòd illi cadunt in Leges justas, isti verò in Leges injustas.

SECTIO X.

An & Quomodo Leges observari debeant?

I. QUI scit, se quibusdam esse Præpositum; sicut non vult gravis oneris sarcinam ferre, ita non audeat, alii importabile pondus imponere. CAUS. II. QUÆST. VI. Cap. 14. *Qui scit. medium*.

II. Parum esset condere Jura, nisi essent qui ea debita executioni demandarent. In VI. de *Statu Regularium*. Cap. *Periculoso*. §. *ult. & quomodo*. LIB. III. DECR. TIT. XVI. Cap. *unio*.

III. Dignum est, ut qui similem cum aliis vitam suscipiunt, similem sentiant in Legibus Disciplinam. de *Statu Monachorum* Cap. *Recolentes*. §. *Si enim*. LIB. III. DECR. TIT. XXXV. Cap. 3.

IV. Frustrà Legis auxilium invocat, qui committit in Legem. de *Usuris*. Cap. *Quia*. in *init.* LIB. V. DECR. TIT. XIX. Cap. 14. & de *Sent. Excommun.* Cap. *Contingit*. §. *verum in init.* LIB. V. DECR. TIT. XXXIX. Cap. 45. & de *Elect.* Cap. *Bona memoria*. in *int. med.* LIB. I. DECR. TIT. VI. Cap. 23.

V. Quæ ad perpetuam utilitatem generaliter instituta sunt, nullâ commutatione variantur. CAUS. XXV. QUÆST. I. Cap. 3. *Quæ ad perpetuam. in init.*

VI. In omni Edicto intelliguntur justæ excusationes. de *Sent. Excom.* Cap. *De Cetero*. GLOSSA colligit. LIB. V. DECR. TIT. XXXIX. Cap. 11.

VII. Non debet una eademque res, seu substantia, diverso Jure censerì. De *Privilegiis*. Cap. *Quia circa*. §. *Super quo. fin.* LIB. V. DECR. TIT. XXXIII. Cap. 22. & de *Decimis*. Cap. *Cum in sua. fin.* LIB. III. DECR. TIT. XXX. Cap. 33.

VIII. Majus Bonum minori Bono præponitur. De *Regularib.* Cap. *Licet*. §. *Si verò*. LIB. III. DECR. TIT. XXXI. Cap. 18.

IX. Communis utilitas speciali utilitati præfertur. *ibid.*

X. Cum Leges fuerint institutæ & firmatæ, non licebit Judici de ipsis judicare, sed secundum ipsas. DIST. IV. Cap. 3. *In istis. fin.*

XI. Turpis est omnis Pars suo Universo non congruens. DIST. VIII. Cap. 2. *Quæ contra. in init.* De *Sponsâ duorum*. Cap. *Tuas*. §. *Ne verò* LIB. IV. DECR. TIT. IV. Cap. 5.

XII. In toto Partem contineri non est dubium in VI. de *Reg. Juris*. Regulâ 80.

XIII. Quod alii aggregatur, ipsius naturam imitari debet. de *Statu Monach.* Cap. *Recolentes*. §. *ceterum* GLOSSA verb. *Coaptent*. colligit LIB. III. DECR. TIT. XXXV. Cap. 3.

XIV. Quæ contra Leges fiunt, non solum inutilia, sed etiam pro infectis habenda sunt. CAUS. XXV. QUÆST. II. Cap. 13. *Imperiali. fin.*

XV. Quæ contra Jus fiunt, debent utique pro infectis haberi. In VI. de *Reg. Jur.* Regulâ 64.

XVI. Factum contra Legem prohibentem, vires non obtinet. in VI. de *Pœnitentiis* Cap. *Indulgentia*. GLOSSA colligit. LIB. V. TIT. X. Cap. 3.

XVII. Multa fieri prohibentur, quæ, si facta fuerint, obtinent roboris firmitatem. de *Regularib.* Cap. *Ad Apostolicam*. §. *Questionib. fin.* LIB. III. DECR. TIT. XXXI. Cap. 16.

XVIII. Illa nonnunquam finenda sunt, quæ, si ceterorum constet integritas, nocere sola non valent. CAUS. I. QUÆST. VII. Cap. 23. *Esti. in init.*